

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

8 décembre 2004

PROJET DE LOI

modifiant l'article 45bis, § 2, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire et la loi du 15 juillet 1970 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de commerce et modifiant la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. WATHELET

Art. 3

Au tableau de l'article 2 proposé de la loi du 15 juillet 1970 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de commerce et modifiant la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire, pour le siège de Bruxelles, dans la colonne «juges consulaires», remplacer le chiffre «178» par le chiffre «190».

Document précédent :

Doc 51 **1350/ (2004/2005)** :
001 : Projet de loi.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

8 december 2004

WETSONTWERP

tot wijziging van artikel 45bis, § 2, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken en van de wet van 15 juli 1970 tot vaststelling van de personeelsformatie van de rechtbanken van koophandel en tot wijziging van de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER WATHELET

Art. 3

In de tabel van het ontworpen artikel 2 van de wet van 15 juli 1970 tot vaststelling van de personeelsformatie van de rechtbanken van koophandel en tot wijziging van de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek, voor de zetel van Brussel, in de kolom «Rechters in handelszaken», het cijfer «178» vervangen door het cijfer «190».

Voorgaand document :

Doc 51 **1350/ (2004/2005)** :
001 : Wetsontwerp.

JUSTIFICATION

La charge de travail au tribunal de commerce de Bruxelles est sans doute la plus lourde du pays, notamment parce que Bruxelles a des compétences spécifiques et exclusives, telle que la compétence en matière de marque communautaire, qui viennent s'ajouter aux compétences déjà multiples et complexes de tout tribunal de commerce.

Vu le développement des nouvelles tâches confiées aux juges consulaires (assistances des présidents des chambres de plaidoiries, juges commissaires dans le cadre des faillites, juges en matière d'enquête commerciale, missions dans le cadre des lois sur les faillites et le concordat judiciaire, ...) et leur indéniable efficacité dans l'intérêt général des justiciables et de toute la communauté économique, vu également le coût de zéro euro à porter au budget du service concerné du SPF Justice, il importe de faire porter le nombre proposé de 178 juges consulaires au tribunal de commerce de Bruxelles à 190.

N° 2 DE M. WATHELET

Intitulé

Compléter l'intitulé par ce qui suit:

«ainsi que les articles 90 et 171 du Code des impôts sur les revenus 1992.».

N° 3 DE M. WATHELET

Art. 4 (nouveau)

Insérer un article 4, libellé comme suit:

«Art. 4. — A l'article 90 du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié par l'arrêté royal du 20 décembre 1996, il est inséré un 1er bis, rédigé comme suit:

«1er bis. Les jetons de présence attribuées en vertu de l'article 356 du Code judiciaire.».

JUSTIFICATION

Si on ne peut que saluer l'extension du cadre des juges consulaires, il n'en reste pas moins qu'on ne peut perdre de vue que les tribunaux de commerce sont actuellement confrontés à la difficulté de trouver des chefs d'entreprise disposés à consacrer une partie de leur temps à des missions de juge consulaire.

VERANTWOORDING

De werklust van de rechtbank van koophandel van Brussel is wellicht de zwaarste van het land, onder meer omdat Brussel specifieke en exclusieve bevoegdheden heeft, zoals die inzake gemeenschapsmerk, die bovenop de reeds talrijke en ingewikkelde bevoegdheden van iedere rechtbank van koophandel komen.

Het is van belang het aantal rechters in handelszaken bij de rechtbank van koophandel van Brussel te verhogen van 178 naar 190, gelet op de ontwikkeling van de nieuwe taken waarmee de rechters in handelszaken worden belast (bijstand aan de voorzitters van de pleitkamers, rechter-commissaris in het kader van de faillissementen, rechter inzake handelonderzoeken, taken in het kader van de wetten betreffende de faillissementen en het gerechtelijk akkoord enzovoort) en hun onbetwistbare doeltreffendheid in het algemeen belang van de rechtzoekenden en van de hele bedrijfswereld, en ook omdat een en ander geen kosten met zich brengt voor de begroting van de berokken dienst van de FOD Justitie.

Nr. 2 VAN DE HEER WATHELET

Opschrift

Het opschrift aanvullen als volgt:

«alsmede van de artikelen 90 en 171 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.».

Nr. 3 VAN DE HEER WATHELET

Art. 4 (nieuw)

Een artikel 4 invoegen, luidende:

«Art. 4.— In artikel 90 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 20 december 1996, wordt een punt 1er bis ingevoegd, luidend als volgt:

«1er bis. Het presentiegeld dat krachtens artikel 356 van het Gerechtelijk Wetboek wordt toegekend.».

VERANTWOORDING

De uitbreiding van de personeelsformatie van de rechters in handelszaken kan weliswaar alleen maar worden toegejuicht, maar men mag niet uit het oog verliezen dat de rechtbanken van koophandel het thans moeilijk hebben om bedrijfsleiders te vinden die bereid zijn een deel van hun tijd te besteden aan taken van rechter in handelszaken.

Afin d'intéresser davantage le monde économique à cette fonction, il semble impératif de proposer un cadre fiscal attractif.

Or, les jetons de présence alloués aux juges consulaires et sociaux en exécution de l'article 356 du Code judiciaire sont actuellement qualifiés de revenus professionnels, ce qui entraîne un cumul avec l'ensemble des autres revenus professionnels.

Par conséquent, les jetons de présence sont imposables globalement, à l'instar des salaires et traitements des magistrats, à titre de rémunération de travailleurs visée aux articles 30, 1° et 31 du Code des impôts sur les revenus.¹

En outre, il convient d'être attentif au fait qu'en vertu de l'article 51 du Code des impôts sur les revenus, le forfait pour frais professionnels se calcule sur l'ensemble des revenus, indépendamment du fait qu'ils aient ou non plusieurs origines.

Dès lors qu'une extension du cadre des juges consulaires n'a que peu ou pas d'impact budgétaire et que le budget des jetons de présence est lié au nombre de charges à assurer, le présent amendement propose de compléter l'article 90 du Code des impôts sur les revenus afin d'y voir figurer au titre des revenus divers, les revenus provenant des prestations effectuées par les juges consulaires et sociaux et de les soumettre ainsi à un taux de 33 %.

N° 4 DE M. WATHELET

Art. 5 (nouveau)

Insérer un article 5, rédigé comme suit:

«Art. 5. — A l'article 171, 1° du Code des impôts sur les revenus 1992, le point a) est complété par les mots «et 1°bis».».

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à prévoir explicitement que les jetons de présence des juges consulaires seront soumis à un taux de 33%.

Melchior WATHELET (cdH)

⁽¹⁾ Voir Com. I.R./92, n° 23/143.

Teneinde die functie aantrekkelijker te maken voor de bedrijfs-wereld lijkt het onontbeerlijk te zorgen voor een aantrekkelijke fiscale regeling.

Het presentiegeld dat krachtens artikel 356 van het Gerechtelijk Wetboek aan de rechters in handelszaken en de rechters in sociale zaken wordt toegekend, wordt thans echter als beroepsinkomen beschouwd, waardoor het bij de andere beroepsinkomsten wordt gevoegd.

Het presentiegeld is derhalve, net als de wedden en lonen van de magistraten, algemeen belastbaar als bezoldiging van werknemers, als bedoeld in artikel 30, 1°, en 31, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992¹.

Voorts mag men niet over het hoofd zien dat krachtens artikel 51 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, de forfaitaire aftrek voor beroepskosten op het hele inkomen wordt berekend, ongeacht of ze al dan niet van verschillende oorsprong zijn.

Aangezien een uitbreiding van de personeelsformatie van de rechters in handelszaken weinig of geen weerslag heeft op de begroting en het budget van het presentiegeld afhangt van het aantal mandaten, stelt dit amendement voor artikel 90 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 aan te vullen, waarbij de inkomsten uit de prestaties van de rechters in handelszaken en de rechters in sociale zaken erin worden opgenomen als diverse inkomsten en ze worden belast tegen een tarief van 33 %.

Nr. 4 VAN DE HEER WATHELET

Art. 5 (nieuw)

Een artikel 5 invoegen, luidend als volgt:

«Art. 5.— In artikel 171, 1°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wordt het punt a) aangevuld met de woorden «en 1°bis».».

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt uitdrukkelijk te bepalen dat voor het presentiegeld van de rechters in handelszaken een tarief van 33% geldt.

⁽¹⁾ Zie Com. I.B./92, nr. 23/143.

N° 5 DE MM. BORGINON ET VAN BIESEN

Art. 4 (*nouveau*)**Insérer un article 4, libellé comme suit:**

«Art. 4. — L'article 205, alinéa 4, du Code judiciaire, inséré par la loi du 17 juillet 1997, est complété comme suit:

«3° les comptables agréés et les comptables fiscalistes agréés inscrits au tableau de l'Institut professionnel des comptables et fiscalistes».».

JUSTIFICATION

Le projet de loi prévoit une augmentation considérable du nombre de juges consulaires. Il s'indique, dans ce cas, d'élargir l'accès à cette fonction.

L'article 205 du Code judiciaire énumère les conditions de nomination pour les membres du tribunal de commerce. Ainsi qu'il ressort de l'alinéa 1er, les personnes familiarisées avec la gestion d'entreprise ou la comptabilité entrent en ligne de compte. L'alinéa 4 cite les personnes qui sont considérées comme ayant l'expérience requise. Il s'agit, d'une part, des réviseurs d'entreprises inscrits sur la liste de l'Institut des Réviseurs d'entreprises et, d'autre part, des experts-comptables inscrits sur la liste de l'Institut des Experts-Comptables.

Or, une autre catégorie professionnelle répond à cette condition : les comptables fiscalistes. L'Institut professionnel des Comptables agréés a été créé par l'arrêté royal du 19 mai 1992 (pris en exécution de la loi-cadre du 1er mars 1976 réglementant la protection du titre professionnel et l'exercice des professions intellectuelles prestataires de services). Cet arrêté a été remplacé par la loi du 22 avril 1999 relative aux professions comptables et fiscales (*Moniteur belge* du 11 mai 1999, 2e édition).

L'IPCF compte actuellement quelque 7 000 «comptables (fiscalistes) agréés IPCF» et environ 800 stagiaires comptables. Exerçant leur fonction, à titre principal ou accessoire, en qualité de «comptable agréé», les membres affiliés peuvent obtenir le titre de «fiscaliste agréé» s'ils répondent aux conditions légales.

Eu égard à leurs qualités professionnelles et à leur agrément légal, ils possèdent sans aucun doute l'expérience requise en matière de gestion d'entreprise et de comptabilité.

Nr. 5 VAN DE HEREN BORGINON EN VAN BIESEN

Art. 4 (*nieuw*)**Een artikel 4 invoegen, luidend als volgt:**

«Art. 4. — Artikel 205, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals ingevoegd door de wet van 17 juli 1997, wordt aangevuld als volgt:

«3° de erkende boekhouders en erkende boekhouders-fiscalisten ingeschreven op het tableau van het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten.».

VERANTWOORDING

Het wetsontwerp voorziet in een aanzienlijke verhoging van het aantal rechters in handelszaken. Het is dan ook nodig de instroom te verruimen naar deze functie.

Artikel 205 van het Gerechtelijk Wetboek vermeldt de benoemingsvoorwaarden voor leden van de rechtbank van koophandel. Zoals blijkt uit het eerste lid, komen personen in aanmerking die vertrouwd zijn met het bestuur van een onderneming of met boekhouden. Het vierde lid somt de personen op waarvan dit wordt vermoed. Dit zijn enerzijds de bedrijfsrevisoren die zijn ingeschreven op de lijst van het Instituut der Bedrijfsrevisoren, en anderzijds de accountants ingeschreven op de lijst van het Instituut der Accountants.

Toch bestaat er nog een andere beroepsgroep die voldoet aan deze voorwaarde: de boekhouders-fiscalisten. Het beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten werd opgericht bij koninklijk besluit van 19 mei 1992 (in uitvoering van de kaderwet van 1 maart 1976 tot reglementering van de beroepstitel en van de uitoefening van de dienstverlenende intellectuele beroepen). Dit besluit werd vervangen door de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen (*B.S.* 11 mei 1999, 2de editie).

Het BIBF telt momenteel een 7000-tal «Erkende boekhouders(-fiscalisten) B.I.B.F.» en een 800-tal stagiair-boekhouders. De aangesloten leden oefenen in hoofd- of bijberoep hun functie uit als «erkend boekhouder», en kunnen de bijkomende titel bekomen van «erkend fiscalist» indien zij voldoen aan de wettelijke voorwaarden.

Gezien hun professionele kwaliteiten en wettelijke erkenning, voldoen zij zeker aan de voorwaarde van vertrouwde met het bestuur van een onderneming en het boekhouden.

En outre, une pénurie structurelle de juges consulaires menace. L'ajout de cette catégorie professionnelle à l'énumération figurant à l'alinéa 4 permet de faire face à cette pénurie, sans que la qualité de la jurisprudence s'en ressente.

Bovendien dreigt er een structureel tekort aan rechters in handelszaken. Door deze beroepsgroep toe te voegen aan de opsomming in het vierde lid, kan dit tekort worden opgevangen, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de rechtspraak.

Alfons BORGINON (VLD)
Luc VAN BIESEN (VLD)